

ROMANI ARLI

Stop! Mo trupî!

Instrukcija – kratko verzija.



Rädda Barnen

STOP! MO TRUPI!

"**Stop! Mo trupi!** isilje sar cilj te pomožini hem e phurederendže hem eč havorendže te vačeren pobuter andi odija tema. Oč havore valjani te haljon so o phuredera hem so averač havore tromal hem so na tromal tčee ren oljenge trupencar. Oč havore valjani te džanen so niked nane e oljengi greška te ulo diso, ama hem te džanen so uvek šaj te vačeren dijekhe phuredeja ked valjani oljendže.

Stop! Mo trupi! na phenela so kokrič oh avore valjani te stopirinen o ponižavanja, o maltretiriba hem o seksualna napadija. Odija odgovornost mora o phuredera te ljen hem naši niked te ovel upro jekčhh avoro. Ama adžahar so pobuter ka vačeri pe andi odija tema šaj o phuredera pokolaj te džanen so eč haveve valjani hem save buča doživini.

Adžahar so ko jekh kreativno način ka vačera e čhavorencar ando trupi, emocije hem ando granice, e čhavorendže ka ovel pokolaj pošukar te objasninen kola buča desinena pe oljendže hem ka olakšinen oljendže so porano te roden o pomoć.

UVOD

Te vačera e čhavorencar ando trupi hem ando granice šaj te ovel pharo e phurederendže. Šaj dara te na darave e čhavore ja mislineja soj tano ladžavo te včaere ando odola buča. Isto šaj te ovel pharo te arakhe prava lafija te koristine. Ama ked vačeraja e čhavorencar ando trupi hem ando granice, amen daja oljen samopouzdanje hem sigurnost so o trupi tano diso but vredno koljestar on kokri odlčuinena.

E tikne čhavorendže obično tane zanimljiva o buča ko poklo hem averengo trupi. Odova tano normalno hem šukar, ama but tano važno te postavinen pe jasna granice. Sar ko primer, nane tano šukar jekhč havoro te pipini ja te mothovi pe trupese intimna kotora bilo ked.

Ked o čhavoro bajrola, tegani tano važno te ova othe hem te vačera oljencar ando veze hem ando pristanak, soj tano okej a so na. Adžahar so ka ova phravde te včaera ande odola teme, barjačera o šajipe on kokri te aven kora mende te roden pomoć ked osetinena so diso nane šukar.

E LAFENGI LISTA

Intimna kotora – Isi delija ando trupi/trupese kotora kola vičinenena pe intimna/privatna. Odola tane i vagina, o penis hem i bul.

Trupese pravilija – Trupese pravilija tano jekh način sar opisini pe soj tano okej hem soj nane okej. Tu odlčineja ando to trupi, posebno ando te intimna kotora. Niko na tromal te povredini to trupi. Tu odlčineja soj tano šukar hem so nane šukar. Niko na tromal te slikini ja te snimini te intimna kotora ko to trupi. Te mangljan te pipine ja te zagrljine te amalje, mora te džane so odova tano okej.

Šukar hem lošna tajne - Šukar tajne obično čerena amen bahtalje, uzbudime hem radoznala. Obično na vačeraja ando šukar tajne. Lošna tajne obično čerena amen te ova tužna, uznemirime ja amaro vodži dukhala amen čim pomislina ko odova. O lošna tajne šaj te vačere averendže - čak hem džiko phenela če so na tromal. Keda vačeraja ando šukar hem lošna tajne, tegani zorjačera e čhavoren te na ladžan te vačeren ando lošna buča kola doživije, iako džiko pheja oljendže te na vačeren ando odova.

Saglasnost - O saglasnost značini so tu šaj te odlučine so ka čere te trupoja hem so avera odlučinena so ka čeren pe trupoja. Važno tano te uvek te džana so avera manuša mangena. Ako mangeja teč ere diso averencar, odija osoba valjani te del tut pi saglasnost, a odova znčaini so mora te džane so odija osoba mangela hem so "mislini ko isto". Te šaj te džane da li isi tut saglasnot, valjani te pčue. Na tromal te podmitine, te ove dosadno nekase/te insistirine ja te pretine. Jekh osoba koja na odgovorinči e ja tani neodlučno, na dija tut pi saglasnost.

O NAJTİKNE ČHAVORE

- **Mukh e čhavoren te učestvujinen hem te čeren odova so on šaj**, sar ko primer te nandžon ja te uraven pe kokri. Šaj hem te pomožine e čhavorese te phenel sar vičinenena pe privatna kotora sar i mindž, o kar hem i bul.
- **Poštujin e čhavorese granice adžahar so uvek ka puče ljen angljeder so ka de ljen fizičko kontakt**, sar te dolje ljen ki janglja ja te čumudine ljen. Odova pomožini oljendže te osetinen pe sigurna hem opuštena ko relacije.
- **Vačeren e čhavoreja te phenel "mangava" ja "na mangava"** hem te phenel jasno te osetija pe čudno sar džiko ponašini pe premalo oljeso trupci. Isto adžahar valjani te vačere ando trupese pravilija hem te podržine e čhavore te osetini pe sigurno hem te džanel so valjani te čerel ked osetini so diso nane tano šukar.

O ČHAVORE KO ŠKOLAKE BERŠA

- **Mukh e čhavore kokri te odlučini ando po trupi.** Phen oljendže so on isiljen pravo te odlučinen ando po trupi hem te phenen "na" ako diso na mangena.
- **Arakh vreme te vačeren.** Iskroristin i prilika te vačeren andi akija tema ked disavo aktualno događaj desini pe, ja te čitijen, ja te dikhljen diso kotar akija tema ki televizija.
- **Mothov so mangeja te pomožine.** Šaj na džane sa, ama šaj te rešinen odova problemi zajedno. Vačer oljendže so uvek šaj te vačeren tuva ando bilo so, hem soj tano but važno te vačeren te osetinen pe čudno ja neprijatno.

TINEJDŽERIJA

- **Nastavin te vačere hem te puče.** Adžahar so nastavineja te vačerea andi akija tema, mothoveja so akhareja gajlja hem ov u toku andi akija tema. Te vačerdžan često, na te ovel odobokha pharo te vačeri pe odoljestar. Ov zainteresimo sar on razmislinena hem puč. Šaj na te dobine but odovorija, ama odova tano okej.
- **Ov svesno ando problemi.** Razumin so seksualno maltretiribe šaj te desini pe hem maškaro čhavore kola isiljen ista berša, hem obratin pažnja ko odova. Seksualno nasilje šaj te ovel ko razna thana čak hem ko internet.
- **Mothov so hijan othe hem so hijan zainteresimo.** Mothov so hijan angažujimo hem spremno te šune ked o tinejdžer mangela te vačeri. Nek osetinen pe sigurno so šaj te vačeren tuva ando sa, pa hem ando buča kola tane hari neprijatna.

AKO HIJAN ZABRINIMO

- **Haljov ti gajlja:** Angljeder so ka vačere e čhavoreja, probin te haljove sose isi hijan zabrinimo. Počin te vačere andi jekh konkretno situacija bizo te čhive ljen zorjeja te odgovorinen ko te pučiba. Izbegin te ane zaključkija ando seksualno maltretiribe.
- **Ov othe hem de podrška:** Ked vačereja čhaveja, mothov so hijan othe te šune hem te pomožine. Phen soj tano okej te vačeriče te isilje osećaj so diso tano lošno hem so isi avera phuredera kasa šaj te čerel lafi. Uverin lje so odija nane oljesi greška hem so isi kuri te dobini pe pomoć.

SLIKA ANDO TRUPESE PRAVILIJA



Šaj te ovel pharo te vačere e čhavorencar ando trupi, osećanja hem ando granice. But roditeljija izbeginena te vačeren andi odija tema te na daraven ljen ja sose ladžana. Pharo tano te arakhe prava lafija. Ipak tano but važno te ove phravdo e čhavorencar. Keda vačera oljencar ando odova so on isiljen pravo ko poklo trupi hem granice ando odova soj tano okej hem so nane tano okej, daja ljen samopoštujibe hem sigurnost.



Rädda Barnen